

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nadejda Toma, Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Barbă Tudor în numele inculpatului Cebotari Alexei, împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 25 iunie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2016, în cauza penală în privința lui

Cebotari Alexei Gheorghe, născut la 10 august 1975, originar din s. Izbiște, r-nul Criuleni, domiciliat în mun. Chișinău, str. Călătorilor 43.

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. 16.02.2015-25.06.2015 (prima instanță)**
- 2. 08.04.2016-16.05.2016 (instanța de apel)**
- 3. 15.07.2016-21.09.2016 (instanța de recurs)**

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 25 iunie 2015, Cebotari Alexei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Cebotari Alexei, în noaptea spre 18.01.2015, aflându-se pe str. B. Glavan nr. 32, mun. Chișinău și urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, acționând din intenție directă, împreună cu Tcaci Serghei (care s-a împăcat cu partea vătămată), au intrat prin acces liber în gospodăria lui N. Borșci și din subsolul casei au sustras două biciclete la prețul de 7000 lei, un aparat de sudat de culoare roșie la prețul de 5000 lei, un ferestruu electric de marca “Stihl” la prețul de 1500 lei și o freză electrică manuală de culoare sură la prețul de 1500 lei, după care cu bunurile sustrate au părăsit locul comiterii faptei, cauzând astfel părții vătămate Borșci N. un prejudiciu material considerabil, în valoare de 15000 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către inculpat, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea cererilor depuse, apelantul a invocat următoarele:

- a recunoscut integral vinovăția sa la etapa urmăririi penale, a restituit părții vătămate toate bunurile sustrase și a achitat integral prejudiciul material și moral cauzat părții vătămate;

- provine dintr-o familie social vulnerabilă, este căsătorit și are la întreținere doi copii minori.

3.1. Sentința a fost atacată cu apel și de către avocatul Barbă Tudor în numele inculpatului, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care în privința inculpatului să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei, stabilite prin sentință, în temeiul art. 90 Cod penal.

În motivarea cererii depuse, apelantul a invocat următoarele:

- sentința de condamnare a fost adoptată în lipsa inculpatului, acesta nefiind legal citat; instanța de fond nu l-a citat pe inculpat pe adresa conform certificatului eliberat de Primăria sat. Ordășei, r-nul Telenești, ultimul nu a știut despre data examinării cauzei și nu s-a eschivat de la examinarea cauzei;

- la individualizarea pedepsei, instanța de fond nu a luat în considerație următoarele fapte: că infracțiunea săvârșită de inculpat face parte din categoria celor mai puțin grave; că în cadrul urmăririi penale inculpatul a recunoscut vina, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a reparat benevol paguba materială și s-a căit sincer în cele săvârșite;

- la stabilirea pedepsei urma să se ia în considerare faptul că inculpatul a întemeiat o familie, are la întreținere și educație un copil minor, se ocupă cu soția la prelucrarea și creșterea recoltei pe terenul de pământ, aflat în proprietatea soției, fapt confirmat prin adeverința eliberată de Primăria sat. Ordășei, r-nul Telenești, inculpatul se caracterizează pozitiv, fapt confirmat prin certificatul eliberat de aceeași autoritate.

În legătură cu argumentele invocate, apelantul a considerat posibilă dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei de către inculpat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 mai 2016, pronunțată integral la 13 iunie 2016, apelurile declarate au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că starea de fapt și de drept pe cauza penală deferită judecării în ordine de apel a fost corect reținută de către instanța de fond, nefiind constatate temeiuri de casare a sentinței. În opinia instanței de apel, instanța de fond a examinat în mod corespunzător probele, apreciindu-le sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, just încadrând acțiunile inculpatului în baza art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Cu privire la vinovăția inculpatului, recunoscută de către ultimul, instanța de apel a reținut că aceasta se mai confirmă și prin ansamblul de probe, și anume: declarațiile părții vătămate; procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea

infracțiunii din 18.01.2015 (f.d. 4); procesele-verbale de cercetare la fața locului din 18.01.2015 (f.d. 5-7, 11-13); procesul-verbal de examinare a obiectelor din 18.01.2015 (f.d. 14-16); recipisa, prin care se confirma primirea spre păstrare și utilizare de către partea vătămată a bunurilor sale (f.d. 21); procesul-verbal de audiere a bănuitului din 26.01.2015 (f.d. 36).

Cu privire la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului, în mod principal supusă criticii de către apelanți, instanța de apel a reținut că instanța de fond a luat în considerare personalitatea inculpatului, care s-a eschivat de la judecată, care anterior a fost condamnat și nu a făcut concluziile corespunzătoare, antecedentele penale nefiind stinse, inculpatul nefiind angajat oficial în câmpul muncii, fiind caracterizat în plan negativ, totodată fiind căsătorit și având un copil minor la întreținere. În opinia instanței de apel, instanța de fond a ajuns corect la concluzia că inculpatul va putea fi corectat și reeducat în exclusivitate în locurile de detenție, izolându-l de societate.

Sub aspectul individualizării pedepsei, în continuare, instanța de apel a considerat ca fiind neîntemeiate argumentele avocatului apelant, precum că anumite circumstanțe urmau a fi considerate drept atenuante și anume, că inculpatul și-a recunoscut vina la etapa urmăririi penale, că acesta s-a căit de cele comise, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii și a reparat benevol paguba.

Astfel, cu privire la recunoașterea vinovăției de către inculpat și căința față de cele comise, instanța de apel a statuat că recunoașterea vinovăției a avut loc la faza urmăririi penale, inculpatul neprezentându-se în fața primei instanțe și nesustinând declarațiile date anterior, iar nici la o fază a procesului penal, inclusiv și în cadrul judecării cauzei în ordine de apel, inculpatul nu s-a căit de cele săvârșite.

Referitor la alegațiile privind contribuirea activă la descoperirea infracțiunii și restituirea benevolă a bunurilor sustrase, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, deoarece din materialele dosarului rezulta că bunurile sustrase au fost depistate de către colaboratorii organelor de poliție în automobilul de serviciu al inculpatului, acestea fiind ulterior transmise părții vătămate.

Astfel, instanța de apel a conchis că circumstanțele invocate de apelanți nu puteau fi considerate drept atenuante.

Privitor la solicitarea avocatului apelant referitoare la dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei de către inculpat, în temeiul art. 90 Cod penal, instanța de apel a considerat-o neîntemeiată. În susținerea acestei soluții, instanța de apel a reținut că prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 iulie 2009, inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), 188 alin. (5), 360 alin. (2) Cod penal, în temeiul art. 84 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 10 ani și 6 luni, iar în temeiul art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, adăugând parțial la pedeapsa aplicată partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 10.11.2006, a fost stabilită

inculpatului, în mod definitiv, pedeapsa de 10 ani și 10 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În continuare, instanța de apel a reținut că inculpatul, prin încheierea Judecătoreiei Leova din 04.05.2012, a fost liberat condiționat de pedeapsă înainte de termen cu 2 ani, 7 luni și 26 zile.

Totodată, instanța de apel a reținut că una din infracțiunile pentru săvârșirea căreia inculpatul a fost condamnat prin decizia instanței de recurs era considerată, potrivit art. 16 Cod penal, deosebit de gravă, iar potrivit art. 111 alin. (1) lit. i) Cod penal, se consideră ca neavând antecedente penale persoanele condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave – dacă au expirat 8 ani după executarea pedepsei. Suplimentar, instanța de apel a reținut că potrivit art. 34 alin. (1) Cod penal, se consideră recidivă comiterea cu intenție a uneia sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție.

Interpretând în mod sistemic cele constatate, instanța de apel a conchis că în cauza deferită examinării în ordine de apel, în momentul comiterii infracțiunii (18 ianuarie 2015), antecedentele penale în privința inculpatului nu erau stinse, astfel fapta fiind comisă în stare de recidivă.

În mod corespunzător, invocând prevederile art. 90 alin. (4) Cod penal, conform cărora *persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică*, instanța de apel a conchis că prevederile date poartă un caracter imperativ și se caracterizează prin inderogabilitate, în speță fiind prezentă interdicția legală de a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei de către inculpat.

Concluzionând asupra corectitudinii reținerii, de către prima instanță, a săvârșirii de către inculpat a infracțiunii în stare de recidivă, instanța de apel a reținut că prima instanță în mod just i-a stabilit inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, totodată în mod corect stabilind și tipul penitenciarului în care urma a fi executată pedeapsa, în mod corespunzător prevederilor art. 72 alin. (4) Cod penal.

Cu privire la motivul invocat de avocatul apelant, referitor la omisiunea citării inculpatului pentru ședințele de judecată din prima instanță, instanța de apel l-a considerat neîntemeiat. În susținerea acestei poziții, instanța de apel a reținut că în instanța de fond inculpatul a fost citat pe adresa indicată de către acesta la faza de urmărire penală, și anume mun. Chișinău, str. Călătorilor nr. 43. Ulterior, nici la faza urmăririi penale și nici la judecarea cauzei în prima instanță inculpatul nu a informat instanța despre schimbarea domiciliului său, deși avea această obligație în virtutea prevederilor art. 238 alin. (3¹) Cod de procedură penală, care stabilesc că *bănuitul, învinuitul sau inculpatul are obligația de a informa, în termen de cel mult 3 zile, organul de urmărire penală, procurorul, instanța de judecată despre schimbarea domiciliului.*

Corelativ, instanța de apel a reținut că prima instanță, prin încheierea din 06 mai 2015, l-a anunțat în căutare pe inculpat, cu înlocuirea măsurii preventive aplicate acestuia (f.d.

94), iar la data de 25 mai 2015 instanța a fost informată despre intentarea dosarului de căutare în privința inculpatului (f.d. 99).

Astfel, instanța de apel a conchis că instanța de fond a respectat rigorile legale privind judecarea cauzei în lipsa inculpatului, argumentele avocatului apelant fiind neîntemeiate.

Concluzionând asupra celor reținute, instanța de apel a considerat că sentința atacată era una legală și întemeiată, nefiind reținute careva temeieri de casare a acesteia, apelurile declarate fiind lipsite de temeinicie.

5. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs ordinar de către avocatul Barbă Tudor în numele inculpatului, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală a solicitat casarea parțială a acestora, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care în privința inculpatului să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei, în temeiul art. 90 Cod penal.

În cererea depusă, recurentul invocă următoarele:

5.1) sentința de condamnare a fost adoptată în lipsa inculpatului, acesta nefiind legal citat; instanța de fond nu l-a citat pe inculpat pe adresa conform certificatului eliberat de Primăria sat. Ordășei, r-nul Telenești, ultimul nu a știut despre data examinării cauzei și nu s-a eschivat de la examinarea cauzei;

5.2) la individualizarea pedepsei, instanțele de fond și apel nu au luat în considerație următoarele fapte: că infracțiunea săvârșită de inculpat face parte din categoria celor mai puțin grave; că în cadrul urmăririi penale inculpatul a recunoscut vina, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a reparat benevol paguba materială și s-a căit sincer în cele săvârșite; nu s-a luat în considerație personalitatea inculpatului, influența pedepsei asupra corectării și reeducării sale, cât și condițiile de viață ale familiei, precum și nu s-a apreciat faptul că în pofida lipsei circumstanțelor agravante, inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă care este prea aspră și nu corespunde gradului prejudiciabil al infracțiunii săvârșite.

5.3) la stabilirea pedepsei urma să se ia în considerare faptul că inculpatul a întemeiat o familie, are la întreținere și educație un copil minor, se ocupă cu soția la prelucrarea și creșterea recoltei pe terenul de pământ, aflat în proprietatea soției, fapt confirmat prin adeverința eliberată de Primăria sat. Ordășei, r-nul Telenești, inculpatul se caracterizează pozitiv, fapt confirmat prin certificatul eliberat de aceeași autoritate.

6. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, deoarece motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței vreunei erori de drept, prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, iar pedeapsa a fost stabilită inculpatului în dependență de circumstanțele atenuante, agravante și efectele acestora, prescrise la art. 34 și art. 78 Cod penal, lipsind astfel temeieri de casare a hotărârilor atacate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal constată că argumentele invocate de recurent au constituit obiect de examinare în cadrul instanței de apel, asupra cărora aceasta s-a expus motivat, concluzii pe care instanța de recurs le susține pe deplin, din următoarele considerente.

Cu referire la motivul de la pct. 5.1., Colegiul penal constată ca fiind justă concluzia instanței de apel, referitoare la faptul că instanța de fond a respectat rigorile legale ce țin de judecarea cauzei în lipsa inculpatului. Astfel, instanța de apel a reținut că în instanța de fond inculpatul a fost citat pe adresa indicată de către acesta la faza de urmărire penală, și anume mun. Chișinău, str. Călătorilor nr. 43, ultimul neinformând instanța despre schimbarea domiciliului său, atât la etapa urmăririi penale, cât și în cea a judecării cauzei, deși avea această obligație în virtutea prevederilor art. 238 alin. (3¹) Cod de procedură penală, care stabilesc că *bănuitul, învinuitul sau inculpatul are obligația de a informa, în termen de cel mult 3 zile, organul de urmărire penală, procurorul, instanța de judecată despre schimbarea domiciliului.* În acest sens, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a statuat asupra existenței obligației legale a inculpatului de a informa autoritățile despre schimbarea domiciliului său, care nu a fost respectată.

Suplimentar, reiterând cele constatate de către instanța de apel, Colegiul penal reține că instanța de fond, prin încheierea din 06 mai 2015, l-a anunțat în căutare pe inculpat, cu înlocuirea măsurii preventive aplicate acestuia (f.d. 94), iar la data de 25 mai 2015 aceeași instanță de fond a fost informată despre intentarea dosarului de căutare în privința inculpatului (f.d. 99).

În prezența circumstanțelor constatate, Colegiul penal apreciază ca fiind juste concluziile instanței de apel, cu referire la temeinicia examinării cauzei în lipsa inculpatului. Din considerentele expuse, Colegiul penal consideră că temeiul pentru recurs, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, invocat în cererea deferită prezentei examinări, nu și-a găsit confirmare.

Cu referire la motivul de la pct. 5.2., Colegiul penal constată că critica individualizării pedepsei stabilite inculpatului a constituit obiect de examinare inclusiv în instanța de apel, asupra căreia aceasta s-a expus în mod argumentat. Astfel, Colegiul penal nu poate reține temeinicia argumentelor recurentului în partea dată, deoarece acestea creează în mod eronat aparența unei omisiuni, de către instanța de apel, de a se expune asupra individualizării pedepsei.

În sensul dat, Colegiul penal constată că instanța de apel, în cadrul operațiunii de individualizare a pedepsei, just a ținut cont de faptul că infracțiunea săvârșită de inculpat face parte, conform art. 16 alin. (3) Cod penal, din categoria celor mai puțin grave, de faptul că recunoașterea vinovăției de către inculpat a avut loc la faza urmăririi penale, acesta neprezentându-se în fața primei instanțe și nesusținând declarațiile date anterior, iar nici la

o fază a procesului penal, inclusiv și în cadrul judecării cauzei în ordine de apel, inculpatul nu s-a căit de cele săvârșite.

Totodată, Colegiul penal constată corectitudinea concluziei instanței de apel privind argumentul ce viza contribuirea activă la descoperirea infracțiunii și restituirea benevolă a bunurilor sustrase, pe care l-a considerat neîntemeiat, deoarece din materialele dosarului rezulta că bunurile sustrase au fost depistate de către colaboratorii organelor de poliție în automobilul de serviciu al inculpatului, acestea fiind ulterior transmise părții vătămate.

Suplimentar, **inclusiv cu referire la motivele expuse la pct. 5.3.**, Colegiul penal constată că datele privind personalitatea inculpatului, condițiile de viață ale familiei sale, existența unui loc de muncă oficial și prezența la întreținere a unui copil minor la fel au fost luate în considerare de către instanțele de fond și apel, care au statuat că inculpatul s-a eschivat de la judecată, anterior a fost condamnat și nu a făcut concluziile corespunzătoare, antecedentele penale nefiind stinse, inculpatul nu era angajat oficial în câmpul muncii, fiind caracterizat în plan negativ, este căsătorit și are un copil minor la întreținere.

În prezența circumstanțelor reținute, apreciind corectitudinea concluziilor instanțelor de fond și apel în partea individualizării pedepsei inculpatului, Colegiul penal consideră că argumentele recurentului sunt neîntemeiate.

Cu referire la solicitarea recurentului de aplicare a instituției suspendării condiționate a executării pedepsei stabilite inculpatului, Colegiul penal o consideră ca fiind lipsită de suport legal, din următoarele considerente.

Reiterând cele reținute de către instanța de apel, Colegiul penal constată că prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 iulie 2009, inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), 188 alin. (5), 360 alin. (2) Cod penal, în temeiul art. 84 Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 10 ani și 6 luni, iar în temeiul art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, adăugând parțial la pedeapsa aplicată partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 10.11.2006, a fost stabilită inculpatului, în mod definitiv, pedeapsa de 10 ani și 10 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Totodată, instanța de recurs constată că inculpatul, prin încheierea Judecătoriei Leova din 04.05.2012, a fost liberat condiționat de pedeapsă înainte de termen cu 2 ani 7 luni și 26 zile.

Colegiul penal apreciază ca fiind corecte constatările instanței de apel, care a reținut că una din infracțiunile pentru săvârșirea căreia inculpatul a fost condamnat prin decizia instanței de recurs era considerată, potrivit art. 16 Cod penal, deosebit de gravă, iar potrivit art. 111 alin. (1) lit. i) Cod penal, se consideră ca neavând antecedente penale persoanele condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave – dacă au expirat 8 ani după executarea pedepsei. Suplimentar, Colegiul penal constată reținerea, de către instanța de apel, a faptului că potrivit art. 34 alin. (1) Cod penal, se consideră recidivă comiterea cu intenție a uneia sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție.

Dând circumstanțelor constatate o apreciere suplimentară, Colegiul penal consideră justă și temeinică concluzia instanței de apel, potrivit căreia infracțiunea săvârșită de inculpat, în cauza deferită prezentei examinări, a fost comisă în stare de recidivă, deoarece la momentul săvârșirii infracțiunii (18 ianuarie 2015) antecedentele penale în privința inculpatului nu erau stinse.

În prezența celor constatate, Colegiul penal consideră că instanța de apel în mod just a statuat asupra obstacolului legal de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, în situația reținută în privința inculpatului. Astfel, reiterând cele expuse de către instanța de apel, Colegiul penal subliniază că, potrivit art. 90 alin. (4) Cod penal, *persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.*

În acest sens, reieșind din corectitudinea constatărilor instanței de apel și din aprecierea proprie a instanței de recurs, Colegiul penal conchide asupra imposibilității satisfacerii cerinței recurentului, deoarece în cauză există un imperativ legal, care reprezintă o restricție cu caracter inderogabil.

În concluzie, Colegiul penal constată că temeiul pentru recurs, invocat de către recurent, nu și-a găsit confirmare, iar alte argumente invocate în recurs sunt neîntemeiate. Din aceste motive, luând în considerare faptul că nu au fost identificate careva temeiuri ce ar justifica implicarea instanței de recurs în soluțiile instanțelor de fond și apel, în sensul casării hotărârilor atacate, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat, deoarece este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Barbă Tudor în numele inculpatului Cebotari Alexei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2016, în cauza penală în privința lui ***Cebotari Alexei Gheorghe***, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 octombrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Vladimir Timofti